

**PAŠARAI:
ŽOLINIS, KOMBINUOTAS IR INTENSIVUS**

Kontrolinio auginimo rezultatai

PAŠARAI: ŽOLINIS, KOMBINUOTAS IR INTENSYVUS

Kontrolinio auginimo rezultatai (Baltos Avies MTS)

Kontrolinio auginimo tikslas

Ištirti skirtingų penėjimo racionų įtaką galvijų augimo greičiui.

Kontrolinio auginimo sąlygos

Trys vienodai sudarytos kontrolinės grupės penimos vienodu žoliniu pašaru, papildomai dviem grupėm duodant skirtingų koncentratų. Žolinio pašaro galvijams pateikiama „sočiai“, kombinuoti pašarai normuojami priklausomai nuo penėjimo grupės galvijų masės. Šėrimas atliekamas tris kartus paroje.

Trukmė

Normalizavimo terminas: nemažiau kaip 30 dienų iki kontrolinio auginimo pradžios. Perėjimas nuo įprasto penėjimo prie penėjimo tik žoliniais pašarais – dvi savaitės.

Penėjimo pradžia: 2019-11-15

Penėjimo pabaiga: 2020-03-13

Kontrolinio auginimo trukmė: 119 d.

Kontroliuojami galvijai ir kontrolinių grupių atranka

Visi eksperimente dalyvaujantis galvijai – 7-8 mėnesių Angus jautukai. Kontrolinės grupės buvo suformuotos kaip galima labiau identiškos, atsižvelgiant į: veisėją, bulių reproduktorių ir augimo greitį iki grupių formavimo. Į grupes papuolė:

ID	Bulius	kg	kg/d	ID	Bulius	kg	kg/d	ID	Bulius	kg	kg/d
*3074	BEP Haens	372	1.348	*3072	BEP Haens	375	1.343	*0476	BEP Haens	415	1.615
*0479	BEP Haens	372	1.304	*3080	BEP Haens	364	1.336	*3078	BEP Haens	376	1.366
*3081	BEP Haens	350	1.317	*3073	BEP Haens	369	1.303	*3088	BEP Haens	324	1.250
*0478	BEP Haens	352	1.217	*3091	BEP Haens	308	1.274	*3079	BEP Haens	354	1.276
*3089	BEP Haens	300	1.170	*3086	BEP Haens	306	1.140	*3087	BEP Haens	319	1.257
*1109	Heliotas	390	1.328	*1100	Heliotas	369	1.243	*1103	Heliotas	388	1.453
								*1108	Heliotas	343	1.183
*1172	Simon	399	1.517	*1162	Simon	419	1.536	*1163	Simon	446	1.645
*1154	Simon	360	1.240	*1104	Simon	396	1.355	*1161	Simon	385	1.426
*1153	Simon	350	1.221	*1181	Simon	323	1.274	*1170	Simon	292	1.066
*1166	Simon	309	1.102	*1099	Simon	312	0.996				
	Ekstens.	355	1.276		Intens.	354	1.280		Komb.	364	1.354

Penėjimo racionai

Buvo testuojami trys racionai, kurių pagrindą sudarė baltymingas (baltymai apie 16) šienainis:

1. **Ekstensyvus (žolinis)**. Po pereinamojo laikotarpio (iki penėjimo pradžios) galvijai buvo šeriami tik žoliniu pašaru (sočiai)
2. **Kombinuotas (žolinis + traiškyti grūdai)**. Galvijai šeriami žoliniu pašaru (sočiai), papildomai pašeriant koncentratu (traiškytais grūdais) po 1 kg traiškytų grūdų per dieną 100 kg gyvo svorio. Traiškytų grūdų mišinio sudėtis: 35% kukurūzai, 20% miežiai, 15% avižos, 15% žirniai, 13.5% kviečiai, 1.5% druska.
3. **Intensyvus (žolinis + KG kombinuotas pašaras galvijams Nr.5511)**. Galvijai šeriami žoliniu pašaru (sočiai), papildomai pašeriant AB Kauno Grūdai šiam eksperimentui sukurtu koncentratu po 1 kg koncentrato per dieną 100 kg gyvo svorio. Koncentrato sudėtis: kukurūzai, miežiai, rapsų išspaudos, avižos, cukrinių runkelių išspaudos, sojų rupiniai, melasa, kalcio karbonatas, druska, natrio bikarbonatas, KG premix 0,25%, augalinis aliejus.

Kombinuoto ir intensyvaus penėjimo atveju grūdai paduodami per tris kartus dienoje, 8:00, 13:00 ir 18:00 valandomis.

Svėrimai

Galvijų svėrimas atliekamas kiekvieną penktadienį, dvi valandos po rytinio svėrimo. Su svėrimo duomenimis galima susipažinti užklausus Baltos Avies MTS.

Rezultatai

Apibendrinti rezultatai pagal grupes:

	Ekstensyvi	Kombinuota	Intensyvi
Vidutinis prieaugis pradedant kontrolei, kg/d	1.276	1.320	1.283
<i>Mažiausias ir didžiausias prieaugiai, kg/d</i>	<i>1.085-1.517</i>	<i>1.075-1.637</i>	<i>1.022-1.520</i>
Vidutinis prieaugis kontrolės metu, kg/d	1.007	1.315	1.557
<i>Mažiausias ir didžiausias prieaugiai, kg/d</i>	<i>0.882-1.218</i>	<i>1.008-1.622</i>	<i>1.269-2.000</i>
Vidutinis prieaugis baigus kontrolei, kg/d	1.189	1.319	1.373
<i>Mažiausias ir didžiausias prieaugiai, kg/d</i>	<i>1.019-1.417</i>	<i>1.075-1.510</i>	<i>1.141-1.489</i>
Vidutinis 365d. svoris baigus kontrolei, kg	472	519	539
<i>Mažiausias ir didžiausias 365d. svoriai, kg</i>	<i>414-555</i>	<i>445-591</i>	<i>453-579</i>

Rezultatai pagal reproduktorius

Apibendrinti rezultatai pagal grupes:

	Ekstensyvi	Kombinuota	Intensyvi
BEP Haens, vid prieaugis kontrolėje, kg/d	1.012	1.390	1.697
<i>Mažiausias ir didžiausias prieaugiai, kg/d</i>	<i>0.882-1.151</i>	<i>1.294-1.622</i>	<i>1.412-2.000</i>
<i>Vidutinis (mažiausias-didžiausias) svoris 365d., kg</i>	<i>471 (448-486)</i>	<i>526 (495-574)</i>	<i>543 (453-579)</i>
Heliotas, vid prieaugis kontrolėje, kg/d	0.891	1.126	1.458
<i>Mažiausias ir didžiausias prieaugiai, kg/d</i>	<i>0.891</i>	<i>1.126</i>	<i>1.454-1.462</i>
<i>Vidutinis (mažiausias-didžiausias) svoris 365d., kg</i>	<i>477</i>	<i>496</i>	<i>529 (513-544)</i>
Simon, vid prieaugis kontrolėje, kg/d	1.029	1.269	1.389
<i>Mažiausias ir didžiausias prieaugiai, kg/d</i>	<i>0.882-1.218</i>	<i>1.008-1.571</i>	<i>1.269-1.529</i>
<i>Vidutinis (mažiausias-didžiausias) svoris 365d., kg</i>	<i>473 (414-555)</i>	<i>517 (445-591)</i>	<i>539 (512-567)</i>

Apibendrinimas

Jei duodame mažai valgyti – kažkodėl jaučiai neauga. Gaila, kad neturėjome resursų atlikti bandymo dar vieną grupę penint birželio galo šienų, tačiau šios grupės rezultatai tikrai turėtų būti smarkiai atsiliekantys nuo penėjimo baltyminga žole. Tuo tarpu šiame bandyme penėjimas su koncentrais lenkia penėjimą tik žoliniu pašaru:

	Kombinuoto	Intensyvaus
Prieaugio skirtumas nuo ekstensyvaus, kg/d	0.308 (31%)	0.550 (55%)
<i>BEP Haens</i>	<i>0.378</i>	<i>0.686</i>
<i>Heliotas</i>	<i>0.235</i>	<i>0.567</i>
<i>Simon</i>	<i>0.239</i>	<i>0.36</i>
Prieaugio skirtumas nuo ekstensyvaus, kg	36.7	65.5
<i>BEP Haens</i>	<i>45.0</i>	<i>81.6</i>
<i>Heliotas</i>	<i>28.0</i>	<i>67.5</i>
<i>Simon</i>	<i>28.8</i>	<i>42.8</i>

KAD JAUČIAI AUGTŲ – JUOS REIKIA ŠERT. IR PAGEIDAUTINA – GERAL...

PAPILDYMAS 2020.08.15

Papildome rezultatais po jaučių skerdimo. Baigus kontrolės periodą ekstensyvi grupė buvo penima kombinuoto penėjimo racionu, su tikslu atstatyti riebumą.

12-13 mėn amžiaus jautukai. Visose grupėse **12-13 mėn amžiaus jauni buliukai nesukaupė tarpraumeninio riebalų**, o ekstensyviai (tik žoliniu pašaru) penėti jautukai praktiškai neturėjo ir išorinio riebalų (vienam jautukui net negalėjome nustatyti riebalų spalvos).

Marmuringumas. 14-16 mėnesių amžiaus jautukų marmuringumas padidėjo, tačiau tik vienas iš visų tirtų jautukų pasiekė 4 BMS kategoriją. Kombinuoto raciono pašaru (Baltos Avies grūdų mišinys) penėti jautukai pasirodė geriausiai, antroje vietoje – intensyviai (KG koncentratu) penėti jautukai.

Jautis		Skerdimas								
ID	Gimė	Data	Amžius, mėn	Svoris	Skerdena	Išėiga	EU kat.	BMS	BCS	BFS
LT000007840479	2019.03.07	2020.04.07	13.0	517.0	279.3	54.0%	AR2	2	1	0
LT000007840478	2019.03.06	2020.07.21	16.5	656.0	387.0	59.0%	AR3	2	2	2
LT000008711172	2019.03.22	2020.04.14	12.8	570.0	315.1	55.3%	AR3	2	2	1
LT000008711166	2019.03.14	2020.08.05	16.7	620.0	344.7	55.6%	AR3			
LT000008711154	2019.03.02	2020.06.23	15.7	614.0	328.4	53.5%	AR3	3	3	1
LT000008711153	2019.03.02	2020.06.23	15.7	584.0	322.1	55.2%	AR3	2	3	1
LT000008203089	2019.04.05	2020.08.12	16.2	671.0	378.1	56.3%	AR3			
LT000008203081	2019.03.17	2020.08.12	16.9	677.0	388.7	57.4%	AR3			
LT000008203074	2019.03.10	2020.06.02	14.8	581.0	322.7	55.5%	AR3	3	3	2
LT000008091109	2019.02.26	2020.06.10	15.4	612.0	342.2	55.9%	AR3	2	3	1
Viso ekstensyvus			15.4	610.2	340.8	55.8%		2.29		
Viso ekstensyvus, be 12-13 mėn skerdimo			16.0	626.9	351.7	56.1%		2.40		

Jautis		Skerdimas								
ID	Gimė	Data	Amžius, mėn	Svoris	Skerdena	Išėiga	EU kat.	BMS	BCS	BFS
LT000008711170	2019.03.19	2020.06.02	14.5	518.0	297.0	57.3%	AR3	3	3	2
LT000008711163	2019.03.12	2020.04.14	13.1	610.0	352.0	57.7%	AR3	2	3	1
LT000008711161	2019.03.11						VEISLEI: 8/7/8 135			
LT000008203088	2019.04.05	2020.06.10	14.2	583.0	327.7	56.2%	AR3	3	3	1
LT000008203087	2019.03.30	2020.07.07	15.2	630.0	354.4	56.3%	AR3	3	2	1
LT000008203079	2019.03.14	2020.07.07	15.8	665.0	373.5	56.2%	AR3	3	2	1
LT000008203078	2019.03.14	2020.04.07	12.8	554.0	311.0	56.1%	AR3	2	2	2
LT000008091108	2019.02.26	2020.05.05	14.2	505.0	287.8	57.0%	AR3	3	3	1
LT000008091103	2019.02.21	2020.06.02	15.3	610.0	355.7	58.3%	AR3	2	2	1
LT000007840476	2019.03.03	2020.05.05	14.1	678.0	382.2	56.4%	AR3	4	3	1
Viso įprastas			14.3	594.8	337.9	56.8%		2.78		
Viso įprastas, be 12-13 mėn skerdimo			14.7	598.4	339.8	56.8%		3.00		

Jautis		Skerdimas								
ID	Gimė	Data	Amžius, mėn	Svoris	Skerdena	Išėiga	EU kat.	BMS	BCS	BFS
LT000008711181	2019.04.03	2020.06.26	14.8	619.0	344.4	55.6%	AR3	3	3	1
LT000008711162	2019.03.12	2020.07.14	16.1	699.0	406.1	58.1%	AR3	2	3	1
LT000008203091	2019.04.17	2020.06.16	14.0	636.0	355.5	55.9%	AR3	2	3	1
LT000008203086	2019.03.25	2020.04.07	12.4	550.0	310.1	56.4%	AR3	2	2	2
LT000008203080	2019.03.16	2020.05.25	14.3	653.0	376.7	57.7%	AR3	3	2	2
LT000008203073	2019.03.09	2020.07.30	16.7	759.0	428.9	56.5%	AR3	3	2	1
LT000008203072	2019.03.09						VEISLEI: 8/8/8 144			
LT000008091104	2019.02.23						VEISLEI: 8/8/7 137			
LT000008091100	2019.02.20	2020.06.30	16.3	646.0	357.2	55.3%	AU3	3	4	1
LT000008091099	2019.02.18	2020.04.14	13.8	538.0	313.8	58.3%	AU3	2	1	1
Viso intensyvus			14.8	637.5	361.6	56.7%		2.50		
Viso intensyvus, be 12-13 mėn skerdimo			15.3	664.2	375.8	56.6%		2.64		